

Z A K O N
O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU
REPUBLIKE SRBIJE I REPUBLIKE AUSTRIJE O
SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Republike Srbije i Republike Austrije o socijalnoj sigurnosti, koji je potpisan u Beogradu, 26. januara 2012. godine, u originalu na srpskom i nemačkom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Republike Srbije i Republike Austrije o socijalnoj sigurnosti u originalu na srpskom jeziku glasi:

SPORAZUM IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I
REPUBLIKE AUSTRIJE O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

Republika Srbija i Republika Austrija
u želji da uredi međusobne odnose između dve države
u oblasti socijalne sigurnosti
dogovorile su se da zaključe sledeći sporazum:

DEO I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Definicije pojmova

(1) U ovom sporazumu, sledeći pojmovi znače:

1. „pravni propisi” - zakoni, podzakonski akti i statuti i drugi opšti akti, koji se odnose na oblasti socijalnog osiguranja iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;
2. „nadležni organ” - u Republici Srbiji: ministarstva nadležna za primenu pravnih propisa iz člana 2. stav 1. tačka 2) ovog sporazuma;
- u Republici Austriji: savezni ministri nadležni za primenu pravnih propisa iz člana 2. stav 1. tačka 1) ovog sporazuma;
3. „nosilac” - organizacija, odnosno organ nadležan za sprovođenje pravnih propisa iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;
4. „nadležni nosilac” - nosilac osiguranja kod koga je lice osigurano u vreme podnošenja zahteva za davanje ili od koga ima ili bi imalo pravo na davanje kada bi boravilo na teritoriji države ugovornice u kojoj je poslednji put bilo osigurano;
5. „prebivalište” - mesto stalnog boravka;
6. „boravište” - mesto privremenog boravka;
7. „član porodice” - član porodice prema pravnim propisima one države ugovornice u kojoj je sedište nosioca osiguranja na čiji teret bi se isplaćivala davanja;
8. „period osiguranja” – period plaćenog doprinosa i sa njim izjednačena vremena, koja se kao takva smatraju prema pravnim propisima država ugovornica;
9. „novčano davanje”, „renta”, ili „penzija” - novčano davanje, renta ili penzija, uključujući njihove delove iz javnih sredstava, dodatke, usklađivanja, povećanja kapitalne otpremnine i plaćanja po osnovu povraćaja doprinosa.

(2) U ovom sporazumu ostali pojmovi imaju značenje koje im pripada prema pravnim propisima država ugovornica.

Član 2.

Stvarno područje važenja

(1) Ovaj sporazum se odnosi:

1. na austrijske pravne propise o:
 - a) zdravstvenom osiguranju;
 - b) osiguranju za slučaj nesreće na poslu;
 - c) penzijskom osiguranju sa izuzetkom posebnog osiguranja za beležnike;

d) novčanoj naknadi za slučaj nezaposlenosti;

2. na srpske pravne propise o:

a) zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti i materinstvu;

b) penzijskom i invalidskom osiguranju i

c) novčanoj naknadi za slučaj nezaposlenosti.

(2) Ovaj sporazum se odnosi na sve pravne propise kojima se obuhvataju, menjaju ili dopunjuju pravni propisi iz stava 1. ovog sporazuma.

Član 3.

Lica na koja se ovaj sporazum primenjuje

Ovaj sporazum važi:

a) za lica za koja važe ili su važili pravni propisi jedne ili obe države ugovornice;

b) za druga lica koja prava izvode od lica naznačenih pod a).

Član 4.

Jednaki tretman

(1) Prilikom primene pravnih propisa jedne države ugovornice, njeni državljani su izjednačeni sa državljanima druge države ugovornice, ako ovim sporazumom nije drugačije određeno.

(2) Stav 1. ovog člana se ne odnosi na:

a) pravne propise o učešću osiguranika i poslodavaca u organima nosilaca i udruženja, kao i u sudstvu u oblasti socijalnog osiguranja;

b) odredbe o teretu osiguranja iz međunarodnih ugovora zaključenih sa trećim državama;

c) pravne propise o osiguranju lica zaposlenih u službenom predstavništvu jedne od država ugovornica u trećim državama ili kod članova tog predstavništva.

(3) U pogledu austrijskih pravnih propisa o uzimanju u obzir vremena provedenog u ratnoj službi ili sa njim izjednačenog vremena, stav 1. ovog člana se primenjuje samo na srpske državljane koji su imali austrijsko državljanstvo pre 13. marta 1938. godine.

Član 5.

Transfer davanja

(1) Penzije, rente i druga novčana davanja po propisima jedne države ugovornice, izuzev davanja za slučaj nezaposlenosti, ne mogu se umanjiti, izmeniti, staviti u stanje mirovanja, oduzeti ili zapleniti zbog toga što korisnik ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice.

(2) Stav 1. ovog člana ne odnosi se na:

a) zaštitni penzijski dodatak, odnosno jednokratna novčana davanja za kompenzaciju kupovne moći u skladu sa austrijskim pravnim propisima.

b) razliku od pripadajuće penzije do najnižeg iznosa penzije u skladu sa srpskim pravnim propisima.

DEO II

ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMENJUJU

Član 6.

Opšte odredbe

(1) Obaveza osiguranja određuje se prema pravnim propisima one države ugovornice na čijoj teritoriji lice obavlja posao i u slučaju kada se prebivalište zaposlenog ili sedište poslodavca nalazi na teritoriji druge države ugovornice, ako odredbama čl. 7. i 8. ovog sporazuma nije drugačije određeno.

(2) Na činovnike i sa njima izjednačena lica primenjuju se pravni propisi one države ugovornice u čijoj su upravi oni zaposleni.

Član 7.

Posebne odredbe

(1) Ako preduzeće sa sedištem na teritoriji jedne države ugovornice pošalje zaposlenog na teritoriju druge države ugovornice, na njega se, do kraja 24. kalendarskog meseca nakon njegovog odlaska, i dalje primenjuju pravni propisi prve države ugovornice, kao da je još uvek zaposlen na njenoj teritoriji.

(2) Ako aviokompanija sa sedištem na teritoriji jedne države ugovornice pošalje zaposlenog na teritoriju druge države ugovornice, primenjuju se pravni propisi prve države ugovornice kao da je još uvek zaposlen na njenoj teritoriji.

(3) Posada pomorskog broda, kao i druga lica koja nisu samo privremeno zaposlena na pomorskom brodu, podležu pravnim propisima one države ugovornice pod čijom zastavom brod plovi.

Član 8.

Diplomatsko i konzularno pomoćno osoblje

(1) Na zaposlene u diplomatsko-konzularnim predstavništvima koji nisu činovnici ili sa njima izjednačena lica, kao i na zaposlene kao privatna kućna posluga kod članova ovih predstavništava, poslate na teritoriju druge države ugovornice primenjuju se pravni propisi države ugovornice iz koje su poslati.

(2) Na zaposlene iz stava 1. ovog člana koji nisu poslati, primenjuju se pravni propisi države ugovornice na čijoj teritoriji su zaposleni.

Član 9.

Izuzeci

(1) Na zajednički zahtev zaposlenog i njegovog poslodavca, nadležni organi dve države ugovornice mogu sporazumno dogovoriti izuzetke od čl. 6. do 8. ovog sporazuma pri čemu moraju uzeti u obzir vrstu i okolnosti zaposlenja.

(2) Ako se na zaposlenog, u skladu sa stavom 1. ovog člana primenjuju propisi jedne države ugovornice, mada je zaposlen na teritoriji druge države ugovornice, ti pravni propisi se primenjuju kao da je zaposlen na teritoriji prve države ugovornice.

DEO III
POSEBNE ODREDBE
Poglavlje 1.
BOLEST I MATERINSTVO

Član 10.

Sabiranje perioda osiguranja

Periodi osiguranja stečeni prema pravnim propisima obe države ugovornice se, ako je to potrebno, sabiraju za sticanje prava na davanje i za određivanje trajanja tog davanja, pod uslovom da se ne poklapaju.

Član 11.

Zdravstvene usluge

(1) Lice koje ispunjava uslove za pravo na davanje prema pravnim propisima jedne države ugovornice i

- a) ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice ili
 - b) čije stanje za vreme boravka na teritoriji druge države ugovornice zahteva hitno pružanje usluga, a lice nije otišlo u drugu državu ugovornicu u cilju lečenja, ili
 - c) boravi na teritoriji druge države ugovornice po osnovu člana 6. stav 2. i čl. 7. do 9. ovog sporazuma, za svako stanje koje zahteva medicinske usluge za vreme tog boravka, ili
 - d) dobije odobrenje od nadležnog nosioca da ode na teritoriju druge države ugovornice na lečenje koje iziskuje njegovo zdravstveno stanje,
- ima pravo na zdravstvene usluge od strane nosioca njegovog prebivališta ili boravišta, prema pravnim propisima koji važe za tog nosioca, kao da je kod njega osigurano, a na teret nadležnog nosioca.

(2) Za odobrenje korišćenja proteza, pomagala i drugih zdravstvenih usluga veće vrednosti, neophodna je saglasnost nadležnog nosioca, izuzev kada je pružanje tih usluga neodložno, jer bi u protivnom bili ozbiljno ugroženi život ili zdravlje lica iz stava 1. ovog člana, ili kada se, u skladu sa članom 15. stav 2. ovog sporazuma, troškovi naknađuju paušalnim plaćanjem.

(3) St. 1. i 2. ovog člana se primenjuju i na članove porodice.

(4) Stav 1. tač. b), c) i d) ovog člana, u vezi sa pružanjem zdravstvenih usluga od strane lekara, stomatologa i zubara koji se bave slobodnom profesijom, ukoliko takve usluge pružaju za nosioce navedene u članu 14. ovog sporazuma, važe samo za:

- a) lica koja zbog obavljanja svog zaposlenja borave u drugoj državi ugovornici, kao i članove porodice koji ih prate;
- b) lica koja posećuju svoju porodicu koja ima prebivalište u drugoj državi ugovornici;
- c) lica koja iz drugih razloga borave u drugoj državi ugovornici, ako im je pruženo ambulantno lečenje za račun nosioca nadležnog prema njihovom boravištu.

Član 12.

Novčana davanja

(1) U slučajevima iz člana 11. ovog sporazuma novčana davanja odobrava nadležni nosilac prema pravnim propisima koje on primenjuje.

(2) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice iznos novčanih davanja zavisi od broja članova porodice, nadležni nosilac uzima u obzir i članove porodice koji imaju prebivalište na teritoriji druge države ugovornice.

Član 13.

Korisnici penzije

(1) Na korisnika penzije, ostvarene prema pravnim propisima obe države ugovornice, primenjuju se isključivo pravni propisi one države ugovornice na čijoj teritoriji ima prebivalište.

(2) Na korisnika penzije ostvarene prema pravnim propisima jedne države ugovornice koji ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice, primenjuju se pravni propisi te države ugovornice, kao da je pravo na penziju ostvareno prema njenim pravnim propisima.

(3) St. 1. i 2. ovog člana važe i za podnosiocе zahteva za penziju.

Član 14.

Nosioci prema prebivalištu ili boravištu

U slučaju iz člana 11. stav 1. i člana 13. stav 2. ovog sporazuma davanja odobrava:

- a) u Republici Austriji - mesna bolesnička blagajna nadležna prema prebivalištu ili boravištu lica;
- b) u Republici Srbiji - organizaciona jedinica nosioca zdravstvenog osiguranja, nadležna prema prebivalištu ili boravištu lica.

Član 15.

Naknada troškova

(1) Nadležni nosilac nadoknađuje nosiocu koji je pružio davanje utrošene iznose u skladu sa članom 11. i članom 13. stav 2. ovog sporazuma izuzev administrativnih troškova.

(2) Organi za vezu država ugovornica mogu, u cilju administrativnog pojednostavljenja, dogovoriti za sve slučajeve ili za određene grupe slučajeva i drugu vrstu naknade troškova.

Poglavlje 2.

POVREDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI

Član 16.

Zdravstvene usluge

(1) Lice koje po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti ima pravo na zdravstvene usluge prema pravnim propisima jedne države ugovornice, a ima prebivalište ili boravište na teritoriji druge države ugovornice prima te usluge, na teret nadležnog nosioca, od nosioca na čijem području ima prebivalište ili boravište, prema

pravnim propisima koje taj nosilac primenjuje, kao da je kod njega osigurano. Za korišćenje proteza, pomagala i drugih zdravstvenih usluga veće vrednosti, primenjuje se odredba člana 11. stav 2. ovog sporazuma.

(2) U slučajevima iz stava 1. ovog člana zdravstvene usluge odobrava:

a) u Republici Austriji - mesna bolesnička blagajna nadležna prema prebivalištu ili boravištu lica;

b) u Republici Srbiji - organizaciona jedinica nosioca zdravstvenog osiguranja, nadležna prema prebivalištu ili boravištu lica.

(3) Umesto austrijskog nosioca iz stava 2. ovog člana zdravstvene usluge može da odobri nosilac osiguranja za slučaj povrede na radu.

(4) Na naknadu troškova nastalih prema stavu 1. ovog člana primenjuju se odredbe člana 15. ovog sporazuma.

Član 17.

Profesionalne bolesti

(1) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti, prema propisima jedne države ugovornice, uslovljeno time da je bolest prvi put lekarski utvrđena na teritoriji te države ugovornice, smatra se da je taj uslov ispunjen ako je ta bolest prvi put utvrđena na teritoriji druge države ugovornice.

(2) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti, prema propisima jedne države ugovornice, uslovljeno time da je obavljanje delatnosti koja može da izazove tu bolest, trajalo određeno vreme, nadležni nosilac te države ugovornice, ako je potrebno, uzima u obzir i vreme obavljanja takve delatnosti u skladu sa pravnim propisima druge države ugovornice.

Član 18.

Naknada za slučaj profesionalne bolesti

(1) Ako pravo na naknadu za slučaj profesionalne bolesti postoji prema pravnim propisima obe države ugovornice, davanja se odobravaju samo prema pravnim propisima one države ugovornice na čijoj teritoriji je poslednji put obavljena delatnost koja može da izazove tu profesionalnu bolest.

(2) Ako lice, koje je po osnovu profesionalne bolesti primalo ili prima davanja na teret nosioca jedne države ugovornice, zbog pogoršanja bolesti prouzrokovanog obavljanjem delatnosti koja, prema pravnim propisima druge države ugovornice, može da izazove profesionalnu bolest, podnese zahtev za davanja nosiocu druge države ugovornice, nosilac prve države ugovornice i dalje snosi troškove davanja, bez obzira na pogoršanje, prema svojim pravnim propisima. Nosilac druge države ugovornice odobrava davanja u visini razlike između davanja koje pripada nakon pogoršanja i davanja koje bi pripadalo prema njegovim pravnim propisima pre pogoršanja, da je bolest nastupila prema tim pravnim propisima.

Poglavlje 3.

STAROST, INVALIDNOST I SMRT

Član 19.

Sabiranje perioda osiguranja

(1) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, sticanje, očuvanje ili ponovno priznavanje prava na davanje uslovljeno navršenjem perioda osiguranja, nosilac te države ugovornice uzima u obzir, ako je potrebno, i period osiguranja navršen prema pravnim propisima druge države ugovornice kao da je navršen prema njegovim pravnim propisima, pod uslovom da se ne odnosi na isto vreme.

(2) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, pravo na određeno davanje uslovljeno navršenjem perioda osiguranja u određenom zanimanju, odnosno poslu ili u zanimanju za koje postoji poseban sistem, nosilac te države ugovornice uzima u obzir i period osiguranja koji je, prema pravnim propisima druge države ugovornice, navršen u istom zanimanju, odnosno poslu ili u odgovarajućem sistemu.

(3) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice vreme korišćenja penzije produžava period u kome mora biti navršen period osiguranja, taj period se produžava odgovarajućim vremenom korišćenja penzije ostvarene prema pravnim propisima druge države ugovornice.

(4) Period osiguranja navršen prema srpskim pravnim propisima, iskazan u danima, austrijski nosilac preračunava u mesece, pri čemu 30 dana odgovara jednom mesecu, a preostale dane uzima u obzir kao ceo mesec.

Član 20.

Period osiguranja kraći od jedne godine

(1) Ako je ukupan period osiguranja, koji se prema pravnim propisima jedne države ugovornice uzima u obzir za obračunavanje davanja kraći od 12 meseci, ne odobrava se pravo na davanje, izuzev u slučaju kada, prema tim pravnim propisima, postoji pravo na davanje samo po osnovu tog perioda osiguranja.

(2) Period osiguranja iz stava 1. ovog člana po osnovu koga nosilac jedne države ugovornice ne odobrava davanje, uzima u obzir nosilac druge države ugovornice za sticanje, očuvanje i ponovno priznavanje prava na davanje, kao i određivanje njegove visine, kao da je taj period osiguranja navršen prema njegovim pravnim propisima.

Član 21.

Utvrđivanje davanja

(1) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice postoji pravo na davanje i bez primene člana 19. ovog sporazuma nadležni nosilac te države ugovornice utvrđuje davanje isključivo na osnovu perioda osiguranja koji se uzima u obzir prema tim pravnim propisima.

(2) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice postoji pravo na davanje samo uz primenu člana 19. ovog sporazuma, nadležni nosilac te države ugovornice utvrđuje davanje prema odredbama člana 22, odnosno člana 23. ovog sporazuma.

Član 22.

Obračun austrijskog dela davanja

(1) U slučaju iz člana 21. stav 2. ovog sporazuma nadležni austrijski nosilac utvrđuje davanje primenom Uredbe (EU) 883/2004, pri čemu se srpski periodi osiguranja tretiraju kao periodi osiguranja neke druge države članice Evropske Unije.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, pri obračunu davanja, periodi vaspitanja dece uzimaju se u obzir isključivo u skladu sa austrijskim pravnim propisima.

Član 23.

Obračun srpskog dela davanja

U slučaju iz člana 21. stav 2. ovog sporazuma, nadležni nosilac utvrđuje davanje na taj način što, prvo, obračunava iznos davanja koji bi pripadao da je ukupan period osiguranja, koji se uzima u obzir za obračun davanja, navršen po srpskim pravnim propisima, a najviše do pune visine davanja, a potom, na osnovu tako obračunatog iznosa, utvrđuje iznos davanja srazmeran odnosu između perioda osiguranja navršenog isključivo po srpskim pravnim propisima i ukupnog perioda osiguranja koji se uzima u obzir za obračun davanja.

Poglavlje 4.

NEZAPOSLENOST

Član 24.

Sabiranje perioda osiguranja

(1) Period osiguranja, navršen prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uzima se u obzir za pravo na davanje u slučaju nezaposlenosti prema pravnim propisima druge države ugovornice, ako je nezaposleno lice u državi ugovornici u kojoj ostvaruje pravo na davanje u poslednjih dvanaest meseci pre podnošenja zahteva za to davanje bilo osigurano po osnovu zaposlenja ukupno najmanje 26 nedelja, bez povrede propisa o zapošljavanju stranaca.

(2) Uslov minimalnog perioda zaposlenja od 26 nedelja ne odnosi se na nezaposlena lica čije je zaposlenje bilo predviđeno na duži rok, ali je okončano bez njihove krivice, pre navršenih 26 nedelja ili koja imaju državljanstvo države ugovornice u kojoj podnose zahtev za davanje. U odnosu na Austriju, državljani drugih država u kojima važi pravno načelo Evropske Unije o slobodi kretanja su izjednačeni sa austrijskim državljanima.

Član 25.

Trajanje primanja naknade

Trajanje primanja naknade se smanjuje za period za koji je nezaposleno lice u drugoj državi ugovornici u toku poslednjih 12 meseci pre dana podnošenja zahteva primalo novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti.

DEO IV RAZNE ODREDBE

Član 26.

Obaveze nadležnih organa, pravna i administrativna pomoć

- (1) Nadležni organi će posebnim sporazumom utvrditi administrativne mere za sprovođenje ovog sporazuma.
- (2) Nadležni organi dve države ugovornice obaveštavaće se međusobno:
 - a) o svim preduzetim merama za sprovođenje ovog sporazuma;
 - b) o svim promenama njihovih pravnih propisa u vezi sa primenom ovog sporazuma.
- (3) U primeni ovog sporazuma organi i nosioci država ugovornica će uzajamno pružati službenu pomoć i postupati kao da se radi o primeni njihovih pravnih propisa. Ova službena pomoć je besplatna.
- (4) Nadležni organi i nosioci država ugovornica mogu, u primeni ovog sporazuma, neposredno međusobno stupati u vezu, kao i sa zainteresovanim licima ili njihovim punomoćnicima.
- (5) Nadležni organi i nosioci jedne države ugovornice ne smeju odbiti zahteve i druge podneske zbog toga što su sačinjeni na službenom jeziku druge države ugovornice.
- (6) Lekarske preglede koji se obavljaju isključivo zbog primene pravnih propisa jedne države ugovornice, a odnose se na lica koja na teritoriji druge države ugovornice imaju prebivalište ili boravište, obaviće na zahtev nadležnog nosioca i na njegov teret, nosilac prema prebivalištu ili boravištu. Lekarski pregledi koji se obavljaju zbog primene pravnih propisa obe države ugovornice obavlja na svoj teret nosilac prema prebivalištu ili boravištu tog lica.
- (7) Sudska pravna pomoć se pruža u skladu sa propisima koji se primenjuju u pravnoj pomoći u građanskim pravnim stvarima.

Član 27.

Organi za vezu

U cilju efikasnijeg sprovođenja ovog sporazuma, posebno radi jednostavnog i brzog povezivanja nosilaca obe države ugovornice, nadležni organi će sporazumom iz člana 26. stav 1. ovog sporazuma, odrediti organe za vezu.

Član 28.

Oslobađanje od poreza i overa

- (1) Oslobađanje ili smanjenje poreza i taksi predviđeno propisima jedne države ugovornice za pismene podneske ili dokumenta koja se prilažu zbog primene njenih pravnih propisa, odnosi se i na odgovarajuće pismene podneske i dokumenta koji se prilažu zbog primene ovog sporazuma ili pravnih propisa druge države ugovornice.
- (2) Isprave, dokumenta i pismeni podnesci bilo koje vrste, koji se prilažu prilikom primene ovog sporazuma, ne podležu overi.

Član 29.

Podnošenje pisмениh dokumenata

(1) Zahtevi, izjave ili pravna sredstva koja se u primeni ovog sporazuma ili pravnih propisa jedne države ugovornice podnose organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj ustanovi jedne države ugovornice, smatraju se zahtevima, izjavama ili pravnim sredstvima podnetim organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj ustanovi druge države ugovornice.

(2) Zahtev za davanje, podnet prema pravnim propisima jedne države ugovornice, smatra se zahtevom za odgovarajuće davanje prema pravnim propisima druge države ugovornice koji dolazi u obzir primenom ovog sporazuma, izuzev ako podnosilac zahteva izričito zahteva da se odloži utvrđivanje stečenog prava na davanje u slučaju starosti prema pravnim propisima jedne od država ugovornica.

(3) Zahtevi, izjave ili pravna sredstva, koja primenom pravnih propisa jedne države ugovornice treba podneti organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj ustanovi te države ugovornice, mogu se u istom roku podneti odgovarajućem organu, nosiocu ili nekoj drugoj ustanovi druge države ugovornice.

(4) U slučajevima iz st. 1. do 3. ovog člana navedene institucije, bez odlaganja, dostavljaju zahteve, izjave ili pravna sredstva odgovarajućim institucijama druge države ugovornice neposredno ili posredstvom organa za vezu.

Član 30.

Platni promet

(1) Nosilac nadležan za pružanje davanja prema ovom sporazumu isplaćuje novčana davanja korisnicima u drugoj državi ugovornici, sa oslobađajućim dejstvom, u svojoj nacionalnoj valuti ili u drugoj konvertibilnoj valuti.

(2) Naknade predviđene ovim sporazumom isplaćuju se u valuti one države ugovornice u kojoj se nalazi sedište nosioca na čiji teret padaju davanja.

Član 31.

Izvršni postupak

(1) Izvršne odluke sudova, kao i izvršna rešenja i dokazi o zaostalim plaćanjima (isprave) nadležnih organa ili nosilaca jedne države ugovornice o doprinosima i drugim potraživanjima iz socijalnog osiguranja priznaju se u drugoj državi ugovornici.

(2) Priznavanje se može odbiti samo ako je u suprotnosti sa javnim redom države ugovornice u kojoj treba da se prizna odluka ili isprava.

(3) Izvršne odluke i isprave priznate u skladu sa stavom 1. ovog člana izvršavaju se u drugoj državi ugovornici. Izvršni postupak se sprovodi prema pravnim propisima koji se primenjuju za izvršenje odgovarajućih odluka ili isprava države ugovornice na čijoj teritoriji treba da se sprovede izvršenje. Odluke i isprave moraju sadržati potvrdu o njihovoj izvršnosti (klauzula o izvršenju).

Član 32.

Obračun akontacija i potraživanje preplaćenih iznosa

(1) Nosilac jedne države ugovornice koji je isplaćivao akontaciju davanja može zadržati isplatu zaostataka odgovarajućeg davanja koje se odnosi na isti period, a na koje postoji pravo prema pravnim propisima druge države ugovornice.

(2) Ako je nosilac jedne države ugovornice u periodu za koji je nosilac druge države ugovornice naknadno odobrio odgovarajuće davanje, isplaćivao veće davanje od pripadajućeg, iznos koji prelazi to davanje do visine pripadajućih zaostataka smatra se akontacijom u smislu stava 1. ovog člana.

(3) Ako je nosilac socijalne pomoći jedne države ugovornice odobrio socijalnu pomoć u periodu za koji je, naknadno, prema pravnim propisima druge države ugovornice priznato pravo na novčana davanja, nadležni nosilac druge države ugovornice, na zahtev i za račun nosioca socijalne pomoći prve države ugovornice, zadržava zaostatke koji se odnose na isti period, do visine isplaćene socijalne pomoći, kao da se radi o isplaćenoj socijalnoj pomoći nosioca druge države ugovornice.

Član 33.

Naknada štete

(1) Ako lice koje prema pravnim propisima jedne države ugovornice prima davanje za štetu koja je nastala na teritoriji druge države ugovornice i ima prema njenim pravnim propisima pravo na naknadu štete od trećeg lica, tada pravo na tu naknadu prelazi na nosioca prve države ugovornice prema njegovim pravnim propisima.

(2) Ako je pravo na naknadu štete u vezi sa istovrsnim davanjima, po osnovu istog slučaja štete, preneto, u skladu sa stavom 1. ovog člana, nosiocima obe države ugovornice, treće lice može isplatiti naknadu štete, sa oslobađajućim dejstvom, jednom ili drugom nosiocu. Nosioци će namiriti svoja potraživanja po ovom osnovu srazmerno davanjima koja isplaćuju.

Član 34

Zaštita ličnih podataka

Na razmenu ličnih podataka u primeni ovog sporazuma primenjuju se sledeće odredbe, uz poštovanje važećih pravnih propisa država ugovornica:

(a) Podaci se dostavljaju nadležnim institucijama države primaoca u svrhu sprovođenja ovog sporazuma i pravnih propisa na koje se on odnosi. Nadležna institucija koja primi podatke može ih koristiti samo u te svrhe. Dalje prosleđivanje drugim institucijama u državi prijema dozvoljeno je samo u okvirima nacionalnih pravnih propisa ukoliko to služi svrsi socijalne sigurnosti, uključujući sudske postupke u vezi sa tim. U slučaju otkrivanja informacija u okviru sudskog postupka ili sudske odluke poverljivost ličnih podataka može se narušiti samo ukoliko je to neophodno radi zaštite interesa nekog drugog lica ili viših javnih interesa.

(b) Ukoliko se na osnovu ovog sporazuma ili sporazuma o njegovom sprovođenju između nadležnih organa, nosilaca i ostalih odgovarajućih službi u obe države ugovornice u bilo kom obliku razmenjuju lični podaci, njihova tajnost se mora čuvati kao da su ti podaci pribavljeni na osnovu nacionalnih pravnih propisa te države ugovornice. Ove obaveze važe za sva lica kojima je povereno ispunjenje zadataka u smislu ovog sporazuma, kao i za lica koja su imaju obavezu čuvanja tajne.

(c) Institucija koja primi lične podatke obaveštava instituciju koja ih je dostavila, na njen zahtev, o korišćenju dostavljenih podataka i rezultatima koji su postignuti.

(d) Institucija koja dostavlja podatke vodi računa o ispravnosti podataka koje dostavlja, i njihovoj srazmeri u odnosu na svrhu koja treba da se ostvari njihovim dostavljanjem. Ukoliko se utvrdi da su dostavljeni podaci netačni, ili da, u skladu nacionalnim pravnim propisima države ugovornice koja ih je dostavila, nisu smeli biti dostavljeni, to se odmah saopštava instituciji koja ih je primila. Ta institucija ima obavezu da odmah izvrši njihovu ispravku ili brisanje. Ukoliko institucija koja je

primila podatke ima razloga za pretpostavku da dostavljeni podaci nisu tačni, ili da ih treba izbrisati, odmah o tome obaveštava instituciju koja ih je dostavila.

(e) Licu na koje se podaci odnose i koje svoj identitet dokaže na odgovarajući način, institucija odgovorna za obradu tih podataka bez odlaganja pruža obaveštenja, u opšte razumljivom obliku, o informacijama koje su u vezi sa njim dostavljene, odnosno obrađene, njihovom poreklu, svim primaocima ili kategorijama primaoca, predviđenoj svrsi upotrebe, kao i o pravnom osnovu njihovog dostavljanja odnosno obrade. Lice na koje se podaci odnose ima pravo na ispravku netačnih podataka i brisanje podataka korišćenih na nedozvoljen način.

(f) Države ugovornice će obezbediti da se lice na koje se podaci odnose u slučaju povrede njegovih prava na zaštitu podataka može obratiti sudu ili drugom nezavisnom organu delotvornom žalbom i da ima pravo na zahtev za naknadu štete.

(g) Države ugovornice odgovaraju, u skladu sa svojim pravnim propisima, za štetu nanetu licu na koje se podaci odnose, obradom ličnih podataka dostavljenih u skladu sa ovim sporazumom.

(h) Ukoliko je institucija jedne države ugovornice dostavila podatke na osnovu ovog sporazuma, institucija druge države ugovornice ne može biti oslobođena odgovornosti u odnosu na oštećeno lice pozivanjem na to da su dostavljeni netačni podaci. Ukoliko institucija koja primi podatke isplati odštetu zbog štete prouzrokovane upotrebom netačnih podataka, institucija koja je podatke dostavila naknađuje instituciji koja je podatke primila, na njen zahtev, iznos plaćene odštete.

(i) Dostavljeni lični podaci moraju da se brišu ukoliko se pokažu kao netačni, ukoliko njihovo pribavljanje ili dostavljanje nije izvršeno u skladu sa pravnim propisima, ukoliko podaci dostavljeni u skladu sa pravnim propisima države koja ih je dostavila u nekom kasnijem trenutku moraju da se brišu, ili više nisu potrebni za svrhu za koju su dostavljeni, i ne postoji razlog za pretpostavku da će usled brisanja biti ugroženi interesi, u oblasti socijalne sigurnosti, lica na koga se podaci odnose, a koji se moraju štiti.

(j) Institucija koji dostavlja podatke i institucija koji ih prima obavezno evidentiraju povod, sadržaj, trenutak i mesto prijema odnosno mesto slanja u vezi sa dostavljanjem odnosno prijemom ličnih podataka. Evidentirani podaci čuvaju se najmanje tri godine i mogu da se koriste isključivo radi kontrole poštovanja pravnih propisa o zaštiti podataka.

(k) Institucija koji dostavlja podatke i institucija koja ih prima imaju obavezu da lične podatke efikasno zaštite od slučajnog ili neovlašćenog uništavanja, slučajnog gubitka, neovlašćenog pristupa, neovlašćenog ili slučajnog menjanja i neovlašćenog saopštavanja.

(l) Svi lični podaci koje u primeni primene ovog sporazuma jedna država ugovornica dostavi drugoj državi ugovornici tretiraju se kao poverljivi i koriste isključivo radi sprovođenja ovog sporazuma, osim u slučaju kada je njihovo saopštavanje potrebno na osnovu pravnih propisa država ugovornica.

Član 35.

Rešavanje sporova

Sporove između država ugovornica povodom tumačenja i primene ovog sporazuma rešavaće nadležni organi država ugovornica.

DEO V

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 36.

Prelazne odredbe

- (1) Ovaj sporazum ne utvrđuje pravo na davanja za period pre njegovog stupanja na snagu.
- (2) Za utvrđivanje prava na davanja prema ovom sporazumu uzima se u obzir i period osiguranja koji je prema pravnim propisima jedne države ugovornice ostvaren pre njegovog stupanja na snagu.
- (3) Nezavisno od stava 1. ovog člana ovaj sporazum važi i za osigurane slučajeve koji su nastali pre njegovog stupanja na snagu, ako ranije utvrđena prava nisu namirena kapitalizacijom.
- (4) Davanja koja su utvrđena pre stupanja na snagu ovog sporazuma neće se ponovo utvrđivati.
- (5) Na zaposlene koji su izvršili izbor u skladu sa članom 8. stav 2. Sporazuma između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Austrije o socijalnom osiguranju, potpisanog 5. Juna 1998. godine i dalje se primenjuju pravni propisi one države ugovornice koji su se na njih primenjivali do stupanja na snagu ovog sporazuma.

Član 37.

Regulisanje tereta osiguranja

- (1) Nosioци u Republici Austriji preuzimaju sva stečena i očekivana prava lica koja su 1. januara 1956. godine bila austrijski državljani ili koja se, u skladu sa austrijskim pravnim propisima u oblasti socijalnog osiguranja, priznaju kao folksdojčeri, pod uslovom da ta lica nisu 1. januara 1956. godine samo privremeno boravila na teritoriji Republike Austrije, ako su ova prava nastala na osnovu penzijskog staža navršenog u bivšem jugoslovenskom socijalnom osiguranju (penzijsko ili invalidsko osiguranje) pre 1. januara 1956. godine.
- (2) Nosioци u Republici Srbiji preuzimaju sva stečena ili očekivana prava srpskih državljana, koji su kao jugoslovenski državljani 1. januara 1956. godine imali prebivalište na teritoriji prethodne Jugoslavije, ako su ta prava nastala na osnovu penzijskog staža navršenog u austrijskom socijalnom osiguranju (penzijskom ili osiguranju za slučaj nesreće na poslu) pre 1. januara 1956. godine.
- (3) Prilikom preuzimanja očekivanih prava smatra se da su ispunjeni opšti uslovi za odgovarajuća davanja. Pri tome se za obračun davanja uzima u obzir penzijski staž na kome se zasnivaju preuzeta očekivana davanja. Ako po osnovu navršenog penzijskog staža nisu ispunjeni uslovi za ostvarivanje odgovarajućih davanja, obračunavanje tih davanja će se vršiti kao da su ti uslovi ispunjeni.
- (4) Stečena i očekivana prava iz austrijskog penzijskog osiguranja ili osiguranja za slučaj nesreće na poslu se utvrđuju u skladu sa odredbama austrijskog saveznog zakona od 22. novembra 1961. godine o pravima na davanje i zahtevima u penzijskom (rentnom) osiguranju i u osiguranju za slučaj nesreće na poslu po osnovu zaposlenja u inostranstvu.

Član 38.

Stupanje na snagu

(1) Ovaj sporazum podleže potvrđivanju. Instrumenti o potvrđivanju će se razmeniti u što kraćem roku u Beču.

(2) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana drugog meseca po isteku meseca u kome su razmenjeni instrumenti o potvrđivanju.

Član 39.

Prestanak važenja

Stupanjem na snagu ovog sporazuma, u odnosima između Republike Srbije i Republike Austrije, prestaje da važi Sporazum između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Austrije o socijalnom osiguranju, potpisan 5. Juna 1998. godine.

Član 40.

Trajanje i otkazivanje

(1) Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme. Svaka država ugovornica ga može, u pismenoj formi, diplomatskim putem, otkazati sa krajem kalendarske godine i otkaznim rokom od tri meseca.

(2) U slučaju otkazivanja ovog sporazuma njegove odredbe se i dalje primenjuju na stečena prava.

U potvrdu ovoga opunomoćenici su potpisali ovaj sporazum i stavili pečat.

Sačinjeno u Beogradu, dana 26. januara 2012. godine, u dva originala na srpskom jeziku i nemačkom jeziku, pri čemu su oba teksta autentična.

Za Republiku Srbiju

**Rasim Ljajić
Ministar rada i
socijalne politike**

Za Republiku Austriju

**Rudolf Hundstorfer
Ministar za rad, socijalna pitanja i zaštitu
potrošača**

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tačka 1. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje njen međunarodni položaj i odnose sa drugim državama i međunarodnim organizacijama i u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, prema kome Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kad je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZA POTVRĐIVANJE SPORAZUMA

U cilju regulisanja oblasti socijalne sigurnosti, nakon jedne runde pregovora, u Beogradu je 26. januara 2012. godine potpisan Sporazum između Republike Srbije i Republike Austrije o socijalnoj sigurnosti (u daljem tekstu: Sporazum).

Sporazum predstavlja sveobuhvatni međunarodni sporazum iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja; zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite; povrede na radu i profesionalne bolesti; materinstva i novčane naknade za slučaj nezaposlenosti.

Sporazum je zasnovan na opšteprihvaćenim principima, iskustvima naše zemlje u ovoj oblasti, kao i na standardima koje predviđa Uredba Evropske unije broj 1408/71 koja reguliše socijalno osiguranje radnika migranata.

Osnovni principi zastupljeni kroz odredbe sporazuma su: princip nacionalnog tretmana; primena pravnih propisa države zaposlenja na utvrđivanje obaveze za sprovođenje socijalnog osiguranja – sa izuzetkom sprovođenja socijalnog osiguranja upućenih lica i diplomatsko-konzularnih predstavnika; princip osiguranja – koji omogućava da teret davanja iz socijalnog osiguranja snosi ona država čiji je osiguranik u pitanju; sabiranje perioda osiguranja navršenih u obe države ugovornice radi ostvarivanja prava na davanja; neposredna isplata stečenih davanja korisniku koji je ostvario pravo na davanja (penzija).

III. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.